

Asia: VN/11304/2024-VM-28

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus esitetään poistettavaksi, mutta työttömyyskassamaksut jäisivät lainkohdassa tarkoitetuiksi tulonhankkimiskuluiksi katsottaviksi menoiksi. Muutos edellyttää selkeää viestintää.

Tiedot työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuista on saatu esitäytetyille veroilmoituksille työmarkkinajärjestöjen antamilta vuosi-ilmoituksilta, samoin kuin tiedot työttömyyskassamaksuista. Kun työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus poistuu verovuodesta 2026 alkaen, on tärkeää, että myös työmarkkinajärjestöt viestivät asiasta jäsenistölleen. Viestinnässä keskeistä on tuoda esille, etteivät jäsenmaksut ole vähennyskelpoisia, eikä niitä siksi enää ilmoiteta verotukseen.

Vuoden 2026 verotusta varten vain työttömyyskassat ilmoittavat vuosi-ilmoituksella Verohallinnolle tiedot verotuksessa vähennyskelpoisista työttömyyskassamaksuista. Esityksen perusteluissa on todettu, että verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n 1 momenttia muutetaan siten, että säännöksestä poistettaisiin työmarkkinajärjestöjen velvollisuus ilmoittaa tiedot jäsenmaksuista. Verohallinnon näkemyksen mukaan säännöksestä tulisi poistaa maininta työmarkkinajärjestöstä ja momentin tulisi olla muodossa "Työttömyyskassan on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verotuksessa vähennyskelpoisista työttömyyskassamaksuista." Vain työttömyyskassalain (603/1984) mukainen työttömyyskassa voi kerätä työttömyyskassamaksuja, jotka se ilmoittaa vuosi-ilmoituksella verotukseen. Vaikka työmarkkinajärjestö perisi myös työttömyyskassan jäsenmaksun, työmarkkinajärjestö välittää työttömyyskassamaksun työttömyyskassalle. Työttömyyskassalla on aina tiedot työttömyyskassamaksun maksajasta. On tärkeää, ettei vuosi-ilmoitusta työttömyyskassamaksusta tule Verohallinnolle kahdelta eri ilmoittajalta, vaan vain kertaalleen työttömyyskassalta.

Työhuonevähennys

Verohallinto pitää tavoiteltavana, että verotuksessa paitsi karsitaan mahdollisia tarpeettomia vähennyksiä, myös kaavamaistetaan ja yksinkertaistetaan niitä sekä varsinkin henkilöverotuksen osalta tavoitellaan mahdollisimman laajaa vuosi-ilmoituskattavuutta, jotta tiedot tulisivat automaattisesti ja oikein sivullistahon ilmoittamana, mikä vähentää myös asiakkaiden hallinnollista taakkaa. Tavoite korostuu valtionhallinnon tuottavuusohjelman vuoksi, kun Verohallintoon kohdistuu erityisiä säästö- ja toiminnantehostamisvaatimuksia.

Verohallinto pitää perusteltuna, että työhuonevähennyksen soveltamisalaa rajataan ja kaavamaistetaan. Työhuonevähennys soveltuu monimutkaisuuksiensa vuoksi heikosti verotuksen massamenettelyyn. Myös muiden tuloverolain mukaan verotettavien tulojen kuin palkkatulojen osalta olisi mm. verovelvollisten yhdenvertaisen kohtelun vuoksi perusteltua säätää, että oman kodin tai vapaa-ajan asunnon kustannukset ovat elantomenoja, jotka eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia menoja.

Ahvenanmaan verosäännökset työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen ja työhuonevähennyksen osalta

Verohallinto odottaa tietoa, toteutetaanko ehdotetut muutokset myös Ahvenanmaan verotuksessa. Verohallinnossa järjestelmätoteutus on jo käynnissä ja Verohallinnon näkökulmasta on toivottavaa, että manner-Suomen ja Ahvenanmaan verosäännökset eivät poikkeaisi toisistaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen ja työhuonevähennyksen osalta. Asian tulisi varmistua syyskuun loppuun mennessä. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut on vähennetty verotuksessa työmarkkinajärjestöjen Verohallinnolle toimittamien vuosi-ilmoitusten perusteella, mutta tarkoitus on, ettei tätä velvollisuutta olisi enää verovuodesta 2026 alkaen. Ahvenanmaan poikkeavat verosäännökset aiheuttaisivat muun muassa melko laajaa ylimääräistä tietojärjestelmätyötä.

Työsuhdepolkupyöräedun verovapauden poistaminen

Työsuhdepolkupyörän verovapaa etuus ehdotetaan poistettavaksi. Työnantaja voisi edelleen tarjota työntekijälle työsuhdepolkupyörän luontoisetuna. Nyt ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaisesti eri sopimuskausien tai työnantajan omistamien polkupyörien verovapaudet päättyisivät yksilöllisinä aikoina. Työnantajan omistamien polkupyörien osalta verovapaa etu päättyisi, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta, viimeiset vuonna 2030. Jos etu olisi toteutettu leasingsopimuksella tai muulla vastaavalla sopimusjärjestelyllä, säännöksiä sovellettaisiin kyseisen sopimuskauden loppuun saakka ilman aikarajaa. Verotusta ja ilmoittamista yksinkertaistaisi, jos työsuhdepolkupyörien verovapauden poistamiseen ei säädettäisi siirtymäaika. Jos siirtymäaika säädetään, olisi hyvä harkita, että leasingsopimuksillakin olisi korkeintaan viiden vuoden siirtymäaika.

Ehdotetussa siirtymäsäännöksessä mainitaan ajankohta, jolloin "työnantaja ja työntekijä ovat sitoutuneet" polkupyöräetuun. Perusteluissa on todettu, että työntekijän ja työnantajan katsottaisiin sitoutuneen polkupyöräedun käyttöönottoon, kun pyörän hankinnasta on tehty sitova sopimus. Hallituksen esityksen perusteluissa olisi hyvä tarkentaa, tarkoitetaanko tällä työnantajan ja työntekijän välistä sopimusta vai sopimusta kolmannen osapuolen kanssa.

Jos tuloverolain 64 §:n 3 momentin mukainen työsuhdematkalippuedun verovapaa osuus muuttuisi nykyisestä 3400 eurosta siirtymäkauden aikana, Verohallinnon tietojärjestelmiin aiheutuisi nyt ennakoitua isompaa muutostyötä.

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdevero

Suomen kansalaisten mahdollisuus päästä avainhenkilöverotukseen saattaa vaikuttaa Verohallinnon työmäärään rajoitetun verovelvollisuuden vaatimusten tutkimisen osalta. Lakimuutoksen voidaan olettaa lisäävän rajoitetun verovelvollisuuden vaatimuksia heti muuton yhteydessä (olennaisten siteiden katkeamisen perusteella), koska useammalla henkilöllä on intressi saada rajoitettu verovelvollisuus alkamaan siten, että mahdollisen paluun yhteydessä viiden vuoden aika rajoitetusti verovelvollisena on kulunut.

Keskinen Mia
Verohallinto